

Pracovný list 07

Milí žiaci, prepíšte si poznámky do zošita.

ZÁKLADNÉ VETNÉ ČLENY

1. PODMET

-zväčša činiteľ deja, nositeľ vlastnosti
-pýtame sa otázkami - Kto? Čo?

a) Vyjadrený podmet

-je vyjadrený vo vete slovom

Otec číta. (Kto číta? Otec.)

Dospelí môžu vstúpiť.

Nikto tu nie je. **Naši** vyhrali.

Prvý berie všetko.

Fajčiť je tu povolené.

Na chodbe zaznelo hlasné **tresk**.

b) Nevyjadrený podmet

-nie je vyjadrený vo vete slovom (doplníme si ho do zátvorky), je jasný z kontextu, z tvaru slovesa

(**ona**) Včera vôbec nepracovala. (Kto nepracoval? Ona.)

(**my**) Nepôjdeme s vami. (Kto nepôjde? My.)

(**ty**) Pomôž im!

c) Viacnásobný podmet

Ženy a deti majú prednosť.

Futbal hrali **nielen chlapci, ale aj dievčatá**.

Urobili ste to **vy alebo oni**.

Ani strelci, ani kajakári neprekvapili.

2. PRÍSUDOK

- vyjadruje činnosť, stav, vlastnosť
- pýtame sa, čo niekto robí, čo sa s ním deje (príp. aký je)

a) Slovesný prísudok

-je vyjadrený slovesom

- jednoduchý slovesný prísudok

-je vyjadrený plnovýznamovým slovesom

Otec **pracuje**. (Čo robí otec? Pracuje.)
Vlasy starého otca **šedivejú**. (Čo sa deje s vlasmi? Šedivejú.)

- zložený slovesný prísudok

-je zložený z pomocného a plnovýznamového slovesa

Ona nám **nechce poradiť**.
Zrazu **prestala písať**.
Veď sa predsa **musíte snažiť!**
Snáď **nezačne opäť plakať**.

b) Menný (slovesno-menný) prísudok

-je zložený zo sponového slovesa (byť, stať sa) a plnovýznamového slovného druhu

Sused **sa stal policajtom**.
Peter **je zdravý**.
Katka **nebola** vždy **taká**.
Títo **budú prví**.

c) Viacnásobný prísudok

Sused **sa stal policajtom alebo záchranárom?**
Princezná **bola nielen krásna, ale aj múdra**.
Cesta **bola náročná a únavná**.
Bude to nepríjemné, ba až odpudzujúce.
